

Rolnummers 564, 566 en 567
Arrest nr. 55/93 van 1 juli 1993

ARREST

In zake : de vorderingen tot gedeeltelijke schorsing van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, ingesteld door de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid New-Larem Namur en medeverzoekers.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters F. Debaedts en M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, H. Boel, P. Martens, Y. de Wasseige en G. De Baets, bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de vorderingen

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 28 mei 1993 ter post aangetekende brief en op 1 juni 1993 op de griffie is ontvangen, vorderen

1) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid New-Larem Namur, waarvan de zetel gevestigd is te 5004 Namen-Bouge, route de Hannut 40, onder nummer 60 te Namen ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, en

2) Michelle Balfroid, doctor in de geneeskunde en biologe, woonachtig te 1301 Bierges, avenue des Fougères 176,

de schorsing van de artikelen 44 en 45 van hoofdstuk VI van titel I van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen.

Bij hetzelfde verzoekschrift hebben de verzoekende partijen voorafgaandelijk de vernietiging van de voormelde bepalingen gevorderd.

Die zaak is ingeschreven onder nummer 564 van de rol.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 9 juni 1993 ter post aangetekende brief en op 10 juni 1993 op de griffie is ontvangen, vorderen

1) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Laboratorium Klinische Analyses Aalst, waarvan de zetel gevestigd is te 9300 Aalst, Baron Moyersoepark 20, onder nummer 108 te Aalst ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen;

2) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Laboratorium Klinische Analyses Eeklo, waarvan de zetel gevestigd is te 9900 Eeklo, Frans Willemsplein 6, onder nummer 360 te Gent ingeschreven in het register van de

burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen;

3) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Laboratorium Klinische Analyses Mechelen, waarvan de zetel gevestigd is te 2800 Mechelen, Leopoldstraat 120, onder nummer 88 te Mechelen ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen;

4) Bruno Brouwers, apotheker, bioloog, woonachtig te 9160 Lokeren, Rechtstraat 278,

de schorsing van de voormelde wetsbepalingen.

Die vordering is ingesteld in het verzoekschrift tot vernietiging dat de verzoekende partijen tegen die bepalingen hebben ingediend.

Die zaak is ingeschreven onder nummer 566 van de rol.

c. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 9 juni 1993 ter post aangetekende brief en op 10 juni 1993 op de griffie is ontvangen, vorderen

1) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Labo Rigo, waarvan de zetel gevestigd is te 3600 Genk, Bosdel 89, onder nummer 282 te Tongeren ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen;

2) de burgerlijke vennootschap in de rechtsvorm van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Medisch Laboratorium Rigo, waarvan de zetel gevestigd is te 3800 St.-Truiden, Rummenweg 56, onder nummer 208 te Hasselt ingeschreven in het register van de burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen;

3) Severino Rigo, bioloog, woonachtig te 3630 Maasmechelen, Heirstraat 110,

de schorsing van de voormelde wetsbepalingen.

Die vordering is ingesteld in het verzoekschrift tot vernietiging dat de verzoekende partijen tegen die bepalingen hebben ingediend.

Die zaak is ingeschreven onder nummer 567 van de rol.

Alle verzoekende partijen hebben woonplaats gekozen op het kantoor van Mr. J. Cruyplants, advocaat, Defacqzstraat 78-80 te 1050 Brussel.

II. *De rechtspleging*

Bij beschikking van 1 juni 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel voor de zaak met rolnummer 564 aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er ten deze geen reden was om de artikelen 71 en volgende van de voormelde bijzondere wet toe te passen.

Conform de beslissing van het Hof van 1 april 1993 is rechter P. Martens verslaggever in onderhavige zaak.

De terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing is bij beschikking van 3 juni 1993 op 15 juni 1993 vastgesteld.

Van het verzoekschrift en de beschikking tot rechtsdagbepaling is aan de partijen kennisgegeven die, evenals de advocaat van de verzoekende partijen, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 4 juni 1993 ter post aangetekende brieven, die op 7 en 8 juni 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Bij beschikkingen van 10 juni 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel voor de zaken met rolnummers 566 en 567 aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De onder de nummers 566 en 567 ingeschreven zaken zijn met de onder nummer 564 ingeschreven zaak samengevoegd bij beschikking van 10 juni 1993.

De terechtzitting voor de debatten over de vorderingen tot schorsing met rolnummers 566 en 567 is bij beschikking van 10 juni 1993 op 15 juni 1993 vastgesteld.

Van de onder de nummers 566 en 567 ingeschreven verzoekschriften, de beschikking tot samenvoeging en de beschikking tot rechtsdagbepaling is aan de partijen kennisgegeven die, evenals de advocaat van de verzoekende partijen, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 10 juni 1993 ter post aangetekende brieven, die op 11, 12 en 14 juni 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 15 juni 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. J. Cruyplants en Mr. O. Louppe, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;

. Mr. J.L. Jaspas en Mr. F. Clément de Cléty, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters P. Martens en K. Blanckaert verslag uitgebracht;
- zijn Mr. Cruyplants en Mr. Jaspar gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

Artikel 44 van de wet van 30 december 1992 vervangt artikel 3, § 4, van het koninklijk besluit nr. 143 van 30 december 1982 zoals het was gewijzigd bij de programmawet van 30 december 1988 en met name de volgende vier bepalingen die door de verzoekers worden aangevochten :

- artikel 3, § 4, 1°, tweede lid, *in fine*, volgens hetwelk de in artikel 3, § 1, 4^e, bedoelde vennootschappen verplicht zijn de exploitatie van een laboratorium tot enig maatschappelijk doel te hebben;

- artikel 3, § 4, 2°, dat de b.v.b.a.'s, vennootschappen onder firma of coöperatieve vennootschappen die een laboratorium voor klinische biologie exploiteren verbiedt :

. lid of vennoot te zijn van een andere rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel de exploitatie is van een laboratorium voor klinische biologie;

. direct of indirect titels te bezitten die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen in een andere vennootschap die hetzelfde maatschappelijk doel heeft;

. de hoedanigheid te hebben van orgaan of lid te zijn van een orgaan van een andere rechtspersoon of vennootschap met hetzelfde maatschappelijk doel;

. een vennoot, een orgaan of lid van een orgaan van een andere rechtspersoon of vennootschap te vertegenwoordigen waarvan het maatschappelijk doel de exploitatie van een laboratorium voor klinische biologie is;

- artikel 3, § 4, 3°, dat de vennoten en ieder die prestaties van klinische biologie verricht in een laboratorium dat geëxploiteerd wordt door een b.v.b.a., een vennootschap onder firma of een coöperatieve vennootschap verbiedt :

. lid of vennoot te zijn van een andere rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de exploitatie van een laboratorium voor klinische biologie;

. direct of indirect titels te bezitten die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen in een vennootschap met hetzelfde maatschappelijk doel;

. de hoedanigheid te hebben van orgaan, lid te zijn van een orgaan of één of meer vennoten, organen of leden van organen van die rechtspersonen of vennootschappen te vertegenwoordigen;

- artikel 3, § 4, 4°, volgens hetwelk de vennootschap, de vennoten en degenen die prestaties van klinische biologie verrichten in een laboratorium dat geëxploiteerd wordt door een b.v.b.a., een vennootschap onder firma of een coöperatieve vennootschap :

. hun deelnemingen in andere rechtspersonen of vennootschappen moeten mededelen;

. hun hoedanigheid van orgaan, lid van een orgaan, vertegenwoordiger van één of meer vennoten, organen en leden van organen van die rechtspersonen en vennootschappen moeten mededelen.

Artikel 45 voegt in artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 143 een paragraaf *4bis* toe die de Koning toestaat de personen of diensten aan te wijzen die belast zijn met het toezicht op de naleving van de voorwaarden bedoeld in artikel 3, § 4, en daartoe hun bevoegdheden te bepalen.

IV. *In rechte*

- A -

A.1. Ter ondersteuning van hun beroepen voeren de verzoekende partijen vijf middelen aan in verband met de schending van de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet *juncto* de artikelen 11, 12 en 20 van de Grondwet, het decreet Allarde van 1791, de artikelen 8, 11 en 14 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, artikel 1 van het Protocol nr. 1 bij dat Verdrag, artikel 26 van het Internationaal Verdrag van 19 december 1966 betreffende de burgerlijke en politieke rechten, artikel 6 van het Internationaal Verdrag van 19 december 1966 betreffende de economische, sociale en culturele rechten en artikel 23 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens, ondertekend op 10 december 1948.

Alle vijf de middelen lijken, samengevat, deze opbouw te hebben : de verzoekende partijen stellen dat de bestreden wetsbepalingen hun recht om zich te verenigen, hun recht op respect voor hun goederen en hun recht op arbeid al te zeer en op dis criminerende wijze beperken doordat ze hen verbieden lid, vennoot of orgaan te zijn van een andere vennootschap of van een andere rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel ofwel de exploitatie is van een laboratorium voor klinische biologie, ofwel in verband staat met de exploitatie van zulk een laboratorium, en doordat zij verbieden dat zij daarin direct of indirect een titel bezitten die al dan niet kapitaal vertegenwoordigt. De verzoekende partijen stellen dat het door de wetgever nagestreefde doel - een grotere doorzichtigheid van de sector van de klinische biologie om de overconsumptie te bestrijden, met inachtneming evenwel van het arrest van het hof nr. 23/89 van 13 oktober 1989 - bereikt wordt als gevolg van de talrijke maatregelen die de wetgever heeft genomen om de uitgaven in die sector te plafonneren. Derhalve, aldus de verzoekende partijen, heeft de wetgever een discriminatie in het leven geroepen ten aanzien van de burgers in het algemeen - of althans ten aanzien van de hulpverleners - en bepaalde categorieën van vennootschappen die een laboratorium voor klinische biologie exploiteren ten opzichte waarvan die beperkingen zijn ingesteld, welke discriminatie volgens de verzoekende partijen niet vatbaar is voor enige objectieve verantwoording met betrekking waartoe de aangewende middelen in redelijkheid evenredig zijn met het nagestreefde doel.

De verzoekende partijen stellen eveneens dat artikel 3, § 4, 4°, op discriminerende wijze afbreuk doet aan het respect voor hun privacy en artikel 3, § 4, 1°, een onverantwoorde ongelijke behandeling instelt ten aanzien van twee categorieën van laboratoria.

Wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft

A.2. De verzoekende partijen stellen dat de onmiddellijke uitvoering van de artikelen 44 en 45 van de wet van 30 december 1992 hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel zou kunnen toebrengen. Allereerst wegens het feit dat de natuurlijke personen of de rechtspersonen voor wie die bepalingen moeten gelden geen termijn krijgen om zich eraan te conformeren, omdat die bepalingen in werking zijn getreden tien dagen na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, dit is op 19 januari 1993. De verzoekende partijen stellen dat de bestreden bepalingen met name voor hen de verplichting teweegbrengen, op financieel desastreuze voorwaarden en binnen een termijn van tien dagen, de titels over te dragen die zij bezitten in het kapitaal van andere vennootschappen met als maatschappelijk doel de exploitatie van een laboratorium voor klinische biologie of waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de exploitatie van zulk een laboratorium. Daarenboven voeren de verzoekende partijen, als privé-personen, allen het feit aan dat zij hun mandaat van zaakvoerder onmiddellijk moeten neerleggen. Ten slotte voeren zij aan dat de bestreden bepalingen eveneens de dienstverleners ertoe verplichten onverwijld een einde te maken aan de banden die zij kunnen hebben met andere vennootschappen dan die welke hen tewerkstellen, en dat anders de vennootschappen die hen tewerkstellen hun dienstbetrekking moeten beëindigen.

De onmiddellijke uitvoering van die bepalingen zou tot gevolg hebben dat een feitelijke toestand in het leven wordt geroepen die het risico met zich mee zou brengen dat de werking van de betrokken laboratoria definitief wordt onderbroken en die veranderingen zouden aan de basis kunnen liggen van aanzienlijke schade. In het geval dat zij de verbodsbepalingen waarin de wet voorziet niet in acht zouden nemen, zouden de verzoekende partijen de tegemoetkoming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering kunnen verliezen, wat voor hen, voor hun personeel, voor de patiënten en voor de voorschrijvende artsen een desastreuze financiële situatie zou kunnen veroorzaken.

Wat artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 betreft

A.3. Ter ondersteuning van hun vorderingen tot schorsing beroepen de partijen zich ook op de toepassing van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, volgens hetwelk tot schorsing kan worden besloten als een beroep is ingesteld tegen een norm die identiek is met een reeds door het Arbitragehof vernietigde norm en die door dezelfde wetgever is aangenomen.

De verzoekende partijen geven toe dat de ten deze bestreden norm niet op alle punten dezelfde is als die welke eerder door het Hof is vernietigd maar, vervolgen zij, zij is wel degelijk « identiek » in zoverre de gevolgen van de verbodsbepalingen dezelfde zijn. Het verschil is volgens de verzoekende partijen louter terminologisch en het gaat er slechts om dat « de definitie van de vennootschappen waarin, enerzijds, de vennootschappen laboratoria exploiteren en, anderzijds, de vennoten en dienstverleners van die vennootschappen geen participatie mogen bezitten, geen mandataris mogen zijn, etc..., enigszins wordt beperkt. »

- B -

Over de omvang van het onderzoek van de vordering tot schorsing

B.1. Uit de bewoordingen van de verzoekschriften en zoals de partijen het op de rechtszitting hebben bevestigd, blijkt dat de vorderingen tot schorsing steunen op de eerste drie in de vorderingen tot vernietiging ontwikkelde middelen, en dat die middelen opkomen tegen het 2° en het 3° van artikel 3, § 4, van het koninklijk besluit nr. 143 zoals zij zijn gewijzigd bij artikel 44 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen. Het Hof zal dus slechts de gegevens onderzoeken met betrekking tot die drie middelen en die twee bepalingen.

Over de toepasselijkheid van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989

B.2.1. Naar luid van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof kan tot schorsing worden besloten « als een beroep is ingesteld tegen een norm die identiek is met een reeds door het Arbitragehof vernietigde norm en die door dezelfde wetgever is aangenomen ».

B.2.2. Bij zijn arrest nr. 23/89 van 19 oktober 1989 heeft het Hof het 2° en het 3° vernietigd van artikel 3, § 4, van het koninklijk besluit nr. 143, die waren ingevoegd bij artikel 17 van de programmawet van 30 december 1988. Die bepalingen luiden als volgt :

« § 4. De vennootschappen die een laboratorium uitbaten bedoeld in § 1, 2° of 4°, van dit artikel moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

(...)

2° zij mogen noch lid, noch vennoot zijn van een andere rechtspersoon, noch rechtstreeks of onrechtstreeks beschikken over titels, die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen in een andere vennootschap, noch de hoedanigheid hebben van orgaan of lid zijn van een orgaan van een andere rechtspersoon of vennootschap; zij mogen geen vennoot, orgaan of lid van een orgaan van een andere rechtspersoon of vennootschap vertegenwoordigen;

3° de vennoten mogen noch lid, noch vennoot zijn van een andere rechtspersoon, noch rechtstreeks of onrechtstreeks titels, die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen, bezitten in een andere vennootschap, waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de geneeskunst - onder meer de uitbating van een laboratorium van klinische biologie, de produktie van farmaceutische produkten, de produktie of de levering van medische apparatuur of van prothesen, de levering of de uitbating van informatica-apparatuur die in verband staat met de geneeskunst - of met de levering van produkten of diensten aan beoefenaars van de geneeskunst. Zij mogen noch de hoedanigheid hebben van orgaan, noch lid zijn van een orgaan, noch een of meerdere vennoten, organen of leden van organen van deze rechtspersonen en vennootschappen vertegenwoordigen. Deze bepalingen mogen door de Koning worden uitgebreid tot andere rechtspersonen of vennootschappen. »

B.2.3. De bestreden wet van 30 december 1992 heeft die bepalingen door de volgende tekst vervangen :

« § 4. De vennootschappen die een laboratorium uitbaten bedoeld in § 1, 2° en 4°, van dit artikel, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

(...)

2° zij mogen noch lid, noch vennoot zijn van een andere rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel de uitbating van een laboratorium van klinische biologie is, noch rechtstreeks of onrechtstreeks beschikken over titels, die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen in een andere vennootschap die hetzelfde maatschappelijk doel heeft, noch de hoedanigheid hebben van orgaan of lid zijn van een orgaan van een andere rechtspersoon of vennootschap die hetzelfde maatschappelijk doel heeft; zij mogen geen vennoot, orgaan of lid van een orgaan vertegenwoordigen van een andere rechtspersoon of vennootschap waarvan het maatschappelijk doel de uitbating van een laboratorium van klinische biologie is;

3° de vennoten en ieder persoon die verstrekkingen van klinische biologie uitoefent in het laboratorium uitgebaat door deze vennootschappen mogen noch lid, noch vennoot zijn van een andere rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de uitbating van een laboratorium van klinische biologie, noch rechtstreeks of onrechtstreeks titels, die al dan niet kapitaal vertegenwoordigen, bezitten in een vennootschap die hetzelfde maatschappelijk doel heeft. Zij mogen noch de hoedanigheid hebben van orgaan, noch lid zijn van een orgaan, noch een of meerdere vennoten, organen of leden van organen van deze rechtspersonen en vennootschappen vertegenwoordigen; ».

B.2.4. De bij de wet van 30 december 1992 ingevoerde bepalingen die het onderwerp zijn van de vorderingen tot schorsing verschillen aanzienlijk en op niet louter formele wijze van de

bepalingen die de wet van 30 december 1988 had ingevoerd en die het Hof bij zijn arrest nr. 23/89 had vernietigd. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever zich met de bestreden bepalingen aan het arrest van het Hof heeft willen conformeren. Aldus heeft hij de algemene verbodsbepalingen door specifieke verbodsbepalingen vervangen.

Aangezien de wetsbepalingen waartegen de onderhavige vorderingen zijn gericht niet identiek zijn met die welke het Hof in zijn arrest van 13 oktober 1989 heeft vernietigd, kan artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 niet worden toegepast.

Ten aanzien van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989

B.3.1. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

1° de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;

2° de onmiddellijke uitvoering van de bestreden regel moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat één van die voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

B.3.2. Wil een middel als ernstig worden beschouwd in de zin van de bijzondere wet van 6 januari 1989, volstaat het niet dat het kennelijk niet ongegrond is in de zin van artikel 72, maar moet het ook gegrond lijken na een eerste onderzoek van de gegevens waarover het Hof beschikt in dit stadium van de procedure.

B.3.3. Zoals geformuleerd door de programmawet van 30 december 1988 verbod artikel 3, § 4, 2°, elke band tussen de bedoelde laboratoria en enige andere rechtspersoon of vennootschap, ongeacht het maatschappelijk doel ervan. In zijn arrest nr. 23/89 heeft het Hof gesteld dat, wegens de algemeenheid zelf van dat verbod en terwijl niet bleek dat dat absolute verbod noodzakelijk was om het nagestreefde doel te bereiken, de wetgever de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-

discriminatie had geschonden.

B.3.4. Zoals geformuleerd door de bestreden bepalingen verbiedt artikel 3, § 4, 2°, banden tussen de bedoelde laboratoria en een andere rechtspersoon die eveneens als maatschappelijk doel de exploitatie van een laboratorium voor klinische biologie heeft. De wetgever heeft zo het algemene en absolute verbod van de wet van 30 december 1988 vervangen door een specifiek en beperkt verbod dat niet zonder verband lijkt met zijn doelstelling : een grotere doorzichtigheid van de sector van de ambulante klinische biologie om de overconsumptie doeltreffender te bestrijden.

B.3.5. Wat artikel 3, § 4, 3°, betreft, had het Hof in zijn arrest nr. 23/89 te vergaand bevonden, wegens de algemeenheid ervan, het verbod ten aanzien van vennoten van vennootschappen die een laboratorium exploiteren, enerzijds, om « lid te zijn of vennoot van een andere rechtspersoon » en, anderzijds, om banden te hebben met « een andere vennootschap waarvan het doel in verband staat met de geneeskunde ». Door dat verbod te beperken tot banden met « een rechtspersoon waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de exploitatie van een laboratorium voor klinische biologie » heeft de wetgever rekening willen houden met het bezwaar van het Hof. De verbodsbepaling lijkt nu in verband te staan met het nagestreefde doel.

B.3.6. Weliswaar stellen de verzoekende partijen dat er geen overconsumptie meer is in de sector van de klinische biologie en dat dit resultaat is bereikt door andere tussen 1991 en 1993 genomen maatregelen, die betrekking hebben op de plafonnering van de uitgaven, de forfaitaire erelonen en de financiële aansprakelijkheid van de voorschrijvende artsen.

Het Hof merkt evenwel op, enerzijds, dat de memorie van toelichting de bestreden maatregelen wil verantwoorden door de vaststelling dat «de tot nu genomen maatregelen het niet mogelijk hebben gemaakt het oorspronkelijk doeleinde te bereiken betreffende de verstrekkingen van klinische biologie verleend aan niet in een ziekenhuis opgenomen patiënten» (*Gedr. St.*, Senaat, nr. 526-1 (1992-1993), p. 5), anderzijds, dat de verzoekende partijen tot dusver geen enkel gegeven hebben overgelegd dat hun bewering plausibel maakt.

Het Hof kan, binnen de grenzen van het onderzoek van de vordering tot schorsing, niet beschouwen als ernstig in de zin van artikel 20, 1°, een middel waarin wordt aangevoerd dat de wetgever reeds het doel heeft bereikt dat hij zich had gesteld terwijl de parlementaire voorbereiding de tegengestelde bewering bevat en de stelling van de verzoekende partijen niet door gegevens wordt gestaafd die haar aannemelijk maken.

B.3.7. De verzoekende partijen voeren eveneens aan dat de nieuwe bepalingen weliswaar niet kan worden verweten dat ze te algemeen zijn, om welke reden de vroegere bepalingen waren vernietigd, maar dat ze desondanks niet verantwoord zijn. De partijen doen opmerken dat de bestreden bepalingen voortaan banden verbieden tussen laboratoria voor klinische biologie, terwijl het oorspronkelijke doel van de wetgever erin bestond banden te verbieden tussen vennootschappen die laboratoria exploiteren en andere vennootschappen waarvan het doel betrekking heeft op de geneeskunde.

B.3.8. Het Hof merkt op dat volgens artikel 3, § 4, 1°, de daarin bedoelde vennootschappen enkel de exploitatie van een laboratorium als maatschappelijk doel mogen hebben, dat diezelfde bepaling hen slechts toestaat er één enkele te exploiteren, en dat artikel 3, § 7, ingevoerd bij artikel 10 van de programmawet van 6 juli 1989, bepaalt dat een laboratorium slechts op één plaats mag zijn gevestigd.

Artikel 3, § 4, 1°, was ingevoegd bij de programmawet van 30 december 1988. Het Hof heeft bij hetzelfde arrest nr. 23/89 het beroep verworpen in zoverre het gericht was tegen die bepaling omdat zij verband hield met het door de wetgever nagestreefde doel en geen verplichting oplegde die onevenredig was met dat doel (B.2.10).

De wetgever heeft, door de in artikel 3, § 4, 3°, bedoelde personen te verbieden banden te hebben met andere vennootschappen waarvan het doel in verband staat met de exploitatie van een laboratorium, een maatregel genomen die de maatregelen aanvult en versterkt die voorkomen in artikel 3, § 4, 1°, en in artikel 3, § 7.

De betekenis van die bepalingen zou aanzienlijk worden verminderd indien het mogelijk zou blijven deel te nemen aan de activiteit of in het kapitaal van verscheidene vennootschappen waarvan het maatschappelijk doel in verband staat met de exploitatie van een laboratorium.

B.3.9. Aldus beschouwd ten opzichte van de algemene economie van artikel 3 lijkt het verbod dat in § 4, 3°, van dat artikel is ingeschreven, niet op een onverantwoord onderscheid te berusten.

B.4. Bijgevolg kunnen de middelen waarbij de verzoekende partijen opkomen tegen artikel 3, § 4, 2° en 3°, van het koninklijk besluit nr. 143 niet als «ernstig» worden beschouwd in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Er dient dus niet te worden onderzocht of de onmiddellijke uitvoering van de aangevochten normen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de vorderingen tot schorsing.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 1 juli 1993.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

M. Melchior